

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

9DE ÅRG.

DEN 16 AUGUSTI 1908.

N° 46

Foto. Dahlöf, Stockholm.

Klitch; Kem. A.-B. Bengt Skjerveparv Skim.—Og.

C. D. Heiman

ELIS DANIEL HEÜMAN. †

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

På morgonen den 6 aug. ingick det för den stora allmänheten oväntade sorgebudskapet, att kyrkoherden i Adolf Fredriks församling i Stockholm, e. o. hofpredikanten E. D. Heüman samma dag kl. 12.10 f. m. skiljts hädan. Ingen, som icke kände honom närmare, hade kunnat ana, att den till synes kraftfulle mannen stod sin bortgång så nära: med sådan energi hade han burit det svåra hjärt- och njurlidande, om hvars innebörd han själf och den närmare bekantskapskretsen sedan länge icke sväfvat i ovisshet. Vänner och motståndare enade sig inför den öppna grafven i ett sällspordt enigt erkännande af den förlust vår stat och vår kyrka lidit genom bortgången af en sällsynt helgjuten, manligt öppen och för sitt lifskall heligt nitälskande personlighet.

Elis Daniel Heüman var född i Morlanda i Bohuslän den 7 mars 1859. Fadern var kontraktsprosten därstädes Carl August Heüman, en kärf och viljestark man, men tillika en af dessa på västkusten ej ovanliga församlingsherdar, hvilka helt gå upp i sitt kall och därför hos sina sockenbor lefva i välsignadt minne. Modern, Elise Sophia Hortensia Björck, en dotter till biskopen i Göteborg, var af en mildare och vekare natur. Bådas egenskaper förenades hos sonen. Sina namn erhöll denne efter modern och morfadern. Man kunde dock vid det andra namnet tillika tänka på bibelns ynglingagestalt i profetlängden: ungdom och beaktelsemod tyda på mer än namnlighet.

Efter att 1878 haiva aflagt mogenhetsexamen vid Göteborgs latinläroverk, kom Heüman på hösten samma år som student till Lund. Examina undangjordes raskt: den teoretisk-teologiska efter det första året, den praktisk-teologiska efter ett andra. Han var då blott 21 år gammal, medan enligt kyrkolag vigning till prästämberet får ske först vid fyllda 23. Kunglig dispens undanröjde hindret och strax efter den 22:a födelsedagen hade morfadern glädjen prästviga honom till tjänstgöring inom Göteborgs stift. Inom Göteborgs stad blef han snart en uppborn predikant, kanske icke minst därigenom, att han snart satte å sido det schartauanska predikosättets liflöshet och stelnade formelväsen, allt under det han fasthöll vid gammal-svensk lutherdoms fullödiga beaktelsestrohet. Sedan han våren 1889 aflagt pastoralexamen, valdes han ock till pastoratsadjunkt i Domkyrkoförsamlingen därstädes. Här fick han dock ej länge stanna, ty strax därefter kallades han till fjärde profpredikant för kyrkoherdebeställningen i Falkenberg, mottog ock församlingens val och trots sin ungdom konungens utnämning 1890. Han hade då redan som badpredikant i Marstrand vunnit konung Oscars personliga förtroende, som föranledde hans hedrande med sidenkappan 1902 och tre år senare hans kallande till kyrkoherde i Adolf Fredriks pastorat i hufvudstaden, inom hvilket konungen utöfvade personlig patronatsrätt.

Utnämningen väckte uppeende: i hufvudstaden hade man icke lagt märke till, att Falkenbergs unge kyrkoherde där nere i den lilla landsortsstaden vid Årans stränder ådagalagt egenskaper, som väl kunde erfordras äfven i en hufvudstadsförsamling. När Heüman 1897 tillträdde sitt nya ämbete, visade han i hvarje fall snart, att så var fallet. Som han i Falkenberg åstadkommit en ny kyrkobyggnad och med energi ingripit på församlingslifvets alla områden, så gjorde han det också i Stockholm. Knappast mer än ett årtionde blef det honom förunnadt att här verka, men med hvilka oförljknliga frukter! En lefvande ande inblåstes i det förut stagnerande församlingslifvet, det både territoriellt och i afseende på folk mängd vidunderligt stora pastoratet uppdelades i trenne, hvilka nu stå fullt färdigorganiserade med nya tempel i de tvenne, kapell och församlingshus uppfördes till mötande af nya tidsbehof. Att för genom-

förändret häraf kräfdes mycken kamp mot motstånd af olika slag, behöfver icke sägas, ej heller hvilken kraftförbrukning nyorganisationen fordrade af det äldre pastoratets innehåfvare. Men Heüman sparade sig ej: kanske kan snarare just i det hänseendet sägas, att han stupade på sin post.

Det är emellertid knappast Heüman kyrkoherden, som skall minnas i den svenska kyrkohistorien: hade han fått lefva, kunde det måhända blifvit fallet med *stiftschefen*, ty som sådan var han vid mer än ett tillfälle och i mer än ett stift påtänkt. Nej, det är *personligheten*, framför allt *predikantpersonligheten*. I det sista skriftliga aktstycke af hans hand, som blifvit offentliggjort, yttrar han bl. a.: "Skuggsidorna (nämligen i Stockholm) försöker jag att i mina offentliga predikningar, när text och tillfälle därtill ge anledning, ta fram och gissla, i fast öfvertygelse, att en af prästens uppgifter är också den att söka med trohet vara ett bättringens salt icke blott för den enskilde, utan för hela det samfund, i hvilket han med sitt pund är satt att tjäna." Detta, man skulle kunna kalla det program, var för Heüman mer än tomma ord. Det var lefvande allvar och han förverkligade det. Nu kan man ju säga, att om detta program stod han icke ensam. Men med Heümans bestraffande predikoverksamhet var det något särskildt: han förstod att låta *ämbetet* tala. Sin uppfattning om predikoämbetets höghet hade han fört med sig ur fadershemmet från barnåren och i Lund hos en Olbers och andra befastat under studietiden och den öfvergaf han aldrig, huru mycket han i andra punkter af kyrkostyrelseläran mildrade sin åskådning. Det var denna höga uppfattning om ämbetet, som gaf honom mod att oförbehållsamt utsäga hvad som enligt hans öfvertygelse var sanningen, det månne (såsom t. ex. 1905) rikta sig mot konungen på hans tron eller mot de breda lagren i hvad han ansåg dem vara gripna af förvilleiser. Och det var framför allt detta *mod*, som gjorde honom till den storstilade personlighet, han var inom nutidens svenska kyrka.

Det nämndes ovan, att Heüman under årens lopp något mildrat sin ursprungligen strängt schartauanska ståndpunkt. Ingen må föreställa sig, att detta skedde genom några eftergifter i afseende på läran åt t. ex. den moderna teologien. Här stod han fast, där han en gång ställt sig. Men i afseende på uppfattningen af förhållandet mellan det kyrkliga ämbetet och den fria lekmanverksamheten synes en förskjutning ha ägt rum, framkallad af lifvets erfarenhet på det vidsträcktare område, verksamheten i hufvudstaden omfattade. De många frikyrkliga inom hans församling vunno de senare åren hos honom mycken förståelse, och det framhålls af dem, att "han förstod att trösta och uppmuntra de bekymrade på ett sätt, som vittnade om, att han själf hade personlig erfarenhet af hvad Guds nåd förmår utföra i ett människohjärta". Att väcka den tillgifvenhet, hvarmed han omfattades af sina församlingsbor, bidrogo icke minst det varma hjärta, han visade för nöden, och den outtröttliga verksamhet bland fattige och sjuke, han förenade med sitt herdekall. Nykterhetsvännerna hade i honom en oförskräckt och trogen bundsförvant.

I riksdagens Första kammare invaldes Heüman 1906 af Hallands läns landsting. Hans kraft var emellertid redan då bruten och någon större insats i vårt politiska lif kom han icke att göra. Kanske har det ej ländt till skada för hans minne som präst, att han icke hann blifva politiker. Erik Gustaf Geijer har väl icke så orätt, då han anser uppfostrarens och statsmannens kall ligga i skilda plan.

Närmast sörjes Heüman af maka, född Paterson, och flera barn, af hvilka en son är praktiserande advokat i hufvudstaden.

LOTTEN VON KRÆMER.

I en självbiografi, som den i dagarne ättioåriga skriftställarinnan *Lotten von Kræmer* lämnat för ett tiotal år sedan, tycker man sig förnimma tonen af en brusten lifsglädje, en resignerad klagan öfver att lifvet icke tagit den högsta formen. Hon har dock af sitt rika lif kunnat gifva så mycket af varmhjärtad, harmonisk konst, af inåt- och utåtspjande iakttagelse, att man har svårt att förstå hur ett brustet sinne skulle kunna dana något sådant.

Hennes författarskap faller inom rymden af ungefär fyrtio år. 1865 debuterade hon med "Fantasklängväxter kring verklighetens stam", en samling noveller. Påföljande år utkom "Tankar i religiösa ämnen", en del särdeles fint tänkta utkast i centrala lifstrågor i ny-rationalistisk anda. Flera diktsamlingar har allmänheten mottagit af hennes hand, särskildt att nämna "Ackorder" 1870, "Nya dikter" 1882 och senast 1902 "Fragment jämte

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Silfversparre.

LOTTEN v. KRÆMER, 80 år.

Men äfven Henrik Wrånér hade sin stora och gifna läsekrets, som skola sakna honom och hans kåserier i jultidningar, kalendrar och publikationer af flere slag. Lättläst och fängslande som W:s berättelsekonst var, kan det ju heller ej förundra, att hans ej få i bokform utkomna verk därtill präglade af förståelse och konkret levande som de äro, vunnit så mångt öra för sig. "Stuesnack och ståtelslams", "Hvardagsmat och gilleskakor", "Storgubbar och stackare", "Raringar och ragator" äro några af den flitige skriftställarens många verk, af hvilka åtskilliga äro skrifna på en modifierad skånedialekt. Härtill komma hans många barnhistorier och öfversättningar af barnaerättelser.

I "Svensk läraretidning" fungerade W. sedan 1907 som redaktionssekreterare och äfven där medhann han ett mångsidigt och värdefullt arbete.

För data se n:o 31 innevarande årgång.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Silfversparre.

UNGDOMSPORTRÄTT AF LOTTEN v. KRÆMER.

andra dikter". Samtidigt med denna sista diktsamlingen utkom novellboken "Nästa gång". Äfven som dramatisk författare har hon uppträdt med framgång, och en samling rese-skisser "Bland skotska berg och sjöar" vunno publikens stora bevägenhet. 1877 grundade hon tidskriften "Vår tid" af hvilken tre årgångar utkommo.

Lotten von Kræmer är född den 6 augusti 1828 på Djurgården vid Stockholm och är dotter till sedermera landshöfdingen i Uppsala, friherre Robert von Kræmer.

*

Det är helt visst inga för den svenska allmänheten obekanta drag de här återgifna af den vida läste folklifsskildraren och humoristen *Henrik Wrånér*, som nu för alltid slutit sina ögon.

Sverige har på de senaste åren förlorat flere af de män, som mest lagt sig vinn om att

söka i böckerna återspegla det svenska folklynnnet i dess gemytligaste, bondtrygga och litet småsluga form — och de andra arter af folkgemyt, som mest träffas på en rätt jämstruken kulturell nivå: en *Sigurd*, en *Thure S.* och nu sist en *Henrik W.* — Dessa tre ha nog en i grund och botten rätt likartad färg öfver sina folkskildringar — den starkaste koloraturen hos *Thure S.*, den jämnaste humorn hos *Sigurd*, och den lugnaste trovärdigheten kanske hos *Henrik W.* Deras litterära stil och lokalitetskärlek fränsedda är väl huvudskillnaden mellan de tre blott *Sigurds* större popularitet.

HENRIK WRANÉR. †

Efter porträtt.

MALMÖ ALLMÄNNA SJUKHUS.

1. MALMÖ ALLMÄNNA SJUKHUS: Afd. V, VI samt lig-
verandan.

Det första egentliga sjukhuset i Malmö uppfördes under åren 1854—56 i stadens västra del midt emot den nuvarande Kungsparken och var afsedt för 66 patienter. Detta sjukhus ägde bestånd till den 31 juli 1896, då de i den s. k. Magistratsvängen uppförda sjukvårdsinrättningar togs i bruk. Antalet platser i dessa utgjorde 125. Detta sjukhus blef snart fullbelagdt, och det blef nödvändigt att tänka på ytterligare utvidgning, och 1903 beviljades ett anslag af ungefär 1,100,000 kronor till uppförande af nya afdelningar. Dessa blefvo färdiga under loppet af 1907.

2. MALMÖ GAMLA
SJUKHUS.

Atuller Jonn, Malmö.

3. ADMINISTRATIONSBYGGNADEN
TILL DET NYA SJUKHUSET.

4. KONUNGEN BESEER DET NYA SJUKHUSET.

5. LÄKARNE VID MALMÖ ALLMÄNNA
SJUKHUS.

Omgifvet af en större parkanläggning, på ett område af ungefär 11 hektar, utgöres det nuvarande sjukhuset, afsedt för 324 patienter, af följande byggnader:

Administrationsbyggnaden inrymmande portvaktbostad, poliklinik, bad för nykomna patienter, sysslomanskontor, direktionsrum, bibliotek för läkarne, bostäder för läkaren å förlossningsafdelningen, för sysslomannen och för sjukvårdsavt-

mästaren, *barnbördsafdelningen* med platser för 27 patienter, *bostad för öfverläkaren å kirurgiska afdelningen*, den "gamla", 1896 färdiga, *byggnaden*, rymmande i undre våningen en medicinsk afdelning för 52 patienter och i öfre en kirurgisk afdelning för 60 patienter jämte operations- och röntgenafdelning, *ekonomibyggnaden* med kökslokaler, tvättanstalt, matsalar och samlingsrum för sköterskor och elever samt bostäder för betjäning, *badafdelningen*, en *kirurgisk afdelning* med 69 platser, jämte laboratorium, *afdelning för veneriskt sjuka* med 24 platser, *afdelning för sinnessjuka* med 34 platser, *afdelning för kroniskt sjuka* (särskildt lungtuberkulos) med 58 platser, en *ligghall* för dessa samma patienter, en *evakueringspaviljong* för 26 patienter, afsedd att användas vid nödiga reparationer af de olika afdelningarna, *begravningskapell* med *obduktionslokaler*, *ishus*, *ångpanne- och maskinhus* med desinfektionsanstalt och snickeriverkstad samt *maskinistbostad*.

Öfverläkare i de tre afdelningarne äro: Doktor Fritz Bauer å kirurgiska afdelningen, tillika sjukhusets styresman, doktor Algot Prannenstill å medicinska afdelningen och doktor Otto Gröné å barnbördsafdelningen.

7. POLIKLINIKEN I DET NYA SJUKHUSET.

Atelier Jonn Malmö.

7.

6. MALMÖ NYA SJUKHUS: Stora salen, afd. III.

8. FRÅN ÅNGKÖKET I MALMÖ NYA SJUKHUS.

6.

8.

HVAR 8 DAG.

HVAR 8 DAG

EN JORDBRUKSKONSULENTERNAS STUDIEKURS.

- Å bilden märkas:
1. Öfverassistent P. Bolin, Stockholm.
 2. Jordbrukskonsulent C. W. Hjorth, Gäfle.
 3. " " Hj. Bergström, Halmstad.
 4. " " V. Ekerot, Kristianstad.
 5. Professor Hj. Nilsson, Svalöf, kursens ledare.

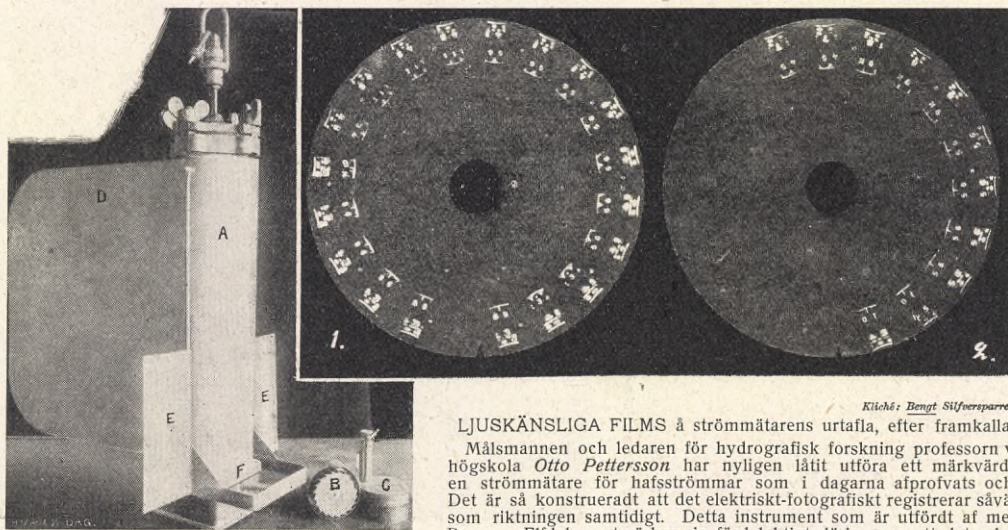
6. Dr H. Tedin, Svalöf.
 7. " H. Nilsson Ehle, Svalöf.
- Bland utländska tillfälliga besökande märkas:
8. Professor K. von Rümker, Breslau.
 9. Planteaveleskonsulent Nilson, Kolding, Danmark.

FRÅN JORDBRUKSKONSULENTERNAS STUDIEKURS VID SVALÖF. — JORDBRUKSKONSULENTERNA BESE EN ELIT-FRÖODLING AF TIDIG SVENSK RÖDKLÖFVER, UPPDRAGEN AF UTSÄDESBOLAGET.

En studiekurs vid Svalöf för jordbrukskonsulenter och försöksledare hölls i slutet af förra månaden. De flesta län i Sverige voro representerade. Bland kursdeltagarna uttalades allmänt en förhoppning om, att denna första kurs måtte efterföljas af flera, för att kursdeltagarna äfven framdeles på liknande sätt måtte kunna göra sig tillgodo de rön och erfarenheter som vinnas under den praktiskt-vetenskapliga förädlingsverksamheten med våra landbruksväxter.

ETT MÄRKLIGT HYDROGRAFISKT INSTRUMENT.

Efter fotograf. STRÖMMÄTAREN.

Kliché: Bengt Silfversparre.

LJUSKÄNSLIGA FILMS å strömmätarens urtafla, efter framkallandet.

Målsmannen och ledaren för hydrografisk forskning professorn vid Stockholms högskola *Otto Pettersson* har nyligen låtit utföra ett märkvärdigt instrument, en strömmätare för hafsströmmar som i dagarna afprovats och tagits i bruk. Det är så konstrueradt att det elektriskt-fotografiskt registrerar såväl strömstyrkan som riktningen samtidigt. Detta instrument som är utfördt af mekanikern L. A. Persson, Elfdalen, utmärker sig fördelaktigt därigenom att det arbetar säkert och kan taga många observationer, utan att för hvar gång nedsättas och upptagas.

MYLIUS-ERICHSEN. †

Den danske Grönlandsforskaren Mylius-Erichsen har efter hvad hemkomna norska sälfångare berättat tillsammans med två af sina kamrater omkommit under en sälfärd långt uppe i den eviga snöns och isens trakter, tragiskt nog efter att ha vunnit lysande forskarresultat, med hvilka han stod i begrepp att vända hem till sitt land.

Mylius-Erichsen blef endast 36 år gammal. Han växte upp borta på Jylland bland västerhafsfiskare, bönder från heden, tattare och marknadsdycklare, och dessa lifliga intryck från barndom och ungdom bidro till att snart nog kasta honom in i litteraturen.

Från sin hembygd hämtade han motivet till ett litet skådespel, "Tatere" som med viss framgång uppfördes på Folkteatret i Köpenhamn. I "Vestjyder" och "Strandningshistorier" skildrade han utan något som helst romantiskt förskönande västjylländska bonde- och fiskaregestalter. Sedermera utgaf han ett större populärt arbete om den jylländska heden.

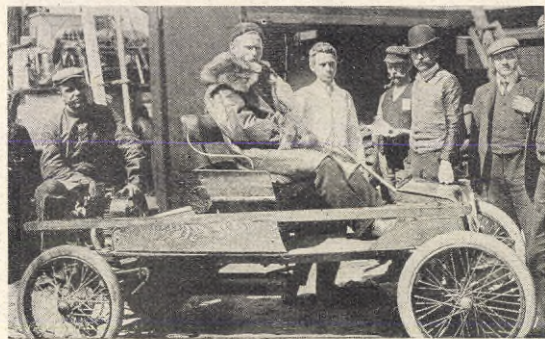
Det var emellertid icke på litteraturens fält han skulle vinna sin berömmelse. Det fanns i hans personlighet något segt och sammanbitet, som pekade ut öfver dikten mot den handfasta verkligheten. Han ville hellre handla än skriva. "Vi sulter ihjel herhjemme af bare daadlös Dröm", skref han. Men eftersom han dock var en verklig diktarnatur, drefs han i sitt verksamhetsbegär mot det okända och äventyrliga.

Under många besvärligheter lyckades han, tack vare sin aldrig svikande energi, få till stånd en expedition till Grönland, den så kallade "litterära Grönlandsexpeditionen", hvars ändamål var af mera etnografisk art och som hemförde ett icke betydligt material till studiet af den grönländska kulturen.

Mylius-Erichsen hade nu tillfredsställelsen att se sina sträfvanen mera allmänt understödda. Han planade en ny expedition med ändamål att utforska och kartlägga okända kuststräckor på Grönland, och den 24 juni 1906 kunde han, tack vare hjälp af staten och enskilde, anträda färden ombord på det för ändamålet speciellt utrustade fartyget "Danmark". I februari 1907 fick man senast underrättelser om expeditionen, och man hade i sommar börjat hysa farhågor för dess öde — farhågor, som nu delvis visa sig vara berättigade. Expeditionen synes ha genomfört sin vetenskapliga uppgift, men Mylius-Erichsen själf har fått plikta med lifvet.

I en diktsamling, "Isblink", som han utgaf efter hemkomsten från sin förra Grönlandsfärd, har han själf uttalat en önskan, som nu gått i uppfyllelse:

"I brat og voldsom Død har helst jag villet
med denne dejlige Jord faa Afsked taget.
Paa et Kort sat mit Liv — jeg vover Spillet..."

Efter fotograf.

Kliché: Bengt Sjöförsparre.

MYLIUS-ERICHSEN I SIN GRÖNLANDSIS-AUTOMOBIL.

Efter fotograf.

"INDOMITABLE", den nya engelska pansarkryssaren, världens snabbaste fartyg inom sin klass, har i dagarna satt ett nytt atlantrekord, då den lämnade Quebec i dagbräckningen den 29 juli för att föra hem prinsen af Wales och på kvällen den 4 augusti ankrade vid Cowes efter att ha tillryggalagt 2780 engelska sjömil utan några som helst missöden på fem och ett halft dygn med en genomsnittshastighet af 25,3 knop.

Kliché: Bengt Sjöförsparre.

TYSKA KEJSARpareTS BESÖK.

tyske ministern greve von Pückler åtskilliga deputationer med tyska anknjningar. Gjorde en kort inspektion af Hästgardet och dess kaser samt aflade en visit i Artillerimuseet, hvars föreståndare, major O. von Feilitzen, i kejsaren fann en sakkunnig och lifligt intresserad besökare. Lunch intogs hos hertigparet af Västergötland i deras villa på Djurgården. Vid 3-tiden företogs en utflykt åt Mälarchället med ångaren

DE BÅDA MONARKERNA VID NATIONAL-MUSEUM, som besågs under riksantikvariern Hildebrands och intendenten Looströms ledning.

Det var den 6 aug. på morgonen som "Hohenzöllern" lättade ankar och saktat gled bort med kejsarparet ombord, medan ännu den sköna Mälardrottningen låg i fridfull slummer efter aftonens fäst. Längre var ej kejsaren vår gäst, men han var snabb i vändningarne och genomgick ett rikhaltigt program. Som i förra numret meddelades skedde ankomsten på måndags förmiddag och denna dag omfattade bland annat ett besök i Nordiska museet och på Skansen, då en grupp af våra bästa nationaldansare slog ett slag för sin sak. Vidare gästades prins Eugen, som till minne af besöket mottog kejsarens byst i brons. På tisdagen gaf kejsaren audiens och mottog genom

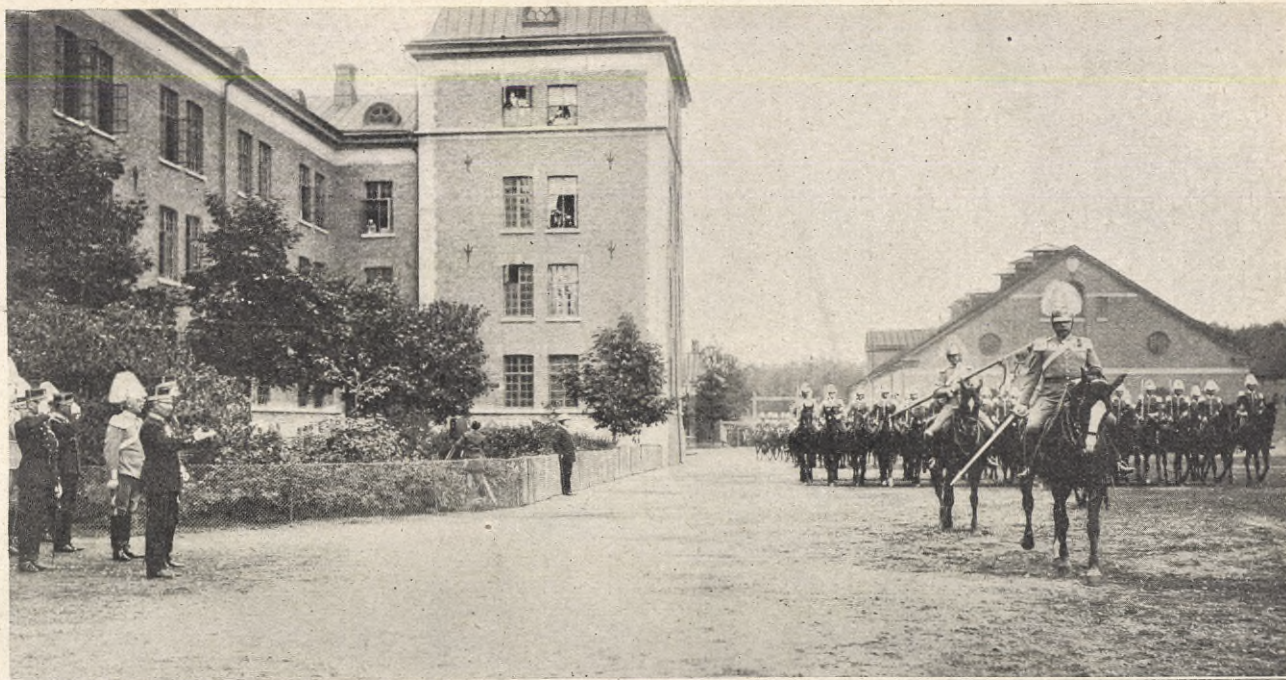
H. & D. STOCKHOLMSFOTOGRAF.

KEJSAR WILHELM INSPEKTERAR LIFGARDET TILL HÄST.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Tessin, och fastän solen låg afundsjukt dold i tunga moln gifvo såväl kejsaren som kejsarinnan sin förtjusning tillkänna öfver den natur de sågo. Onsdagen inleddes med ett besök i Tyska kyrkan samt omfattade en tripp till Biologiska museet och Nationalmuseum.

Kl. 1/2 7 afreste kejsarparet i sällskap med vårt kungapar från Logårdspaviljongen till Hohenzollern, ombord å hvilken den bebådade galadinéen gick af stapeln vid 8-tiden. Samtidigt började ock illumineringen. Strömmen strålade af ljus. De södra bärigen flammade i magisk belysning, Skepps- och Kastellholmarna höjde sig svarta. Ungefär en timme varade stäten. Så voro de tyska dagarne förbi.

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

KEJSAR WILHELMS BESÖK HOS LIFGARDET TILL HÄST. EN FÄLTUTRUSTAD OCH EN PARADKLÄDD SKVADRON UPPVISADES Å KASERNGÅRDEN.

Skick: Kon. A. B. Engt Sjöfverparre Skilm—Ob.

H. 8 D^{ns} STOCKHOLMSFOTOGRAF

Kliché. Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stilm-Gig.

LUSTTUREN PÅ MÄLAREN: DROTTNING VICTORIA och KEJSAR WILHELM (i bakgrunden synas PRINS CARL och PRIN-
SESSAN MARIA) samt KONUNG GUSTAF och KEJSARINNAN stiga ombord å Tessin.

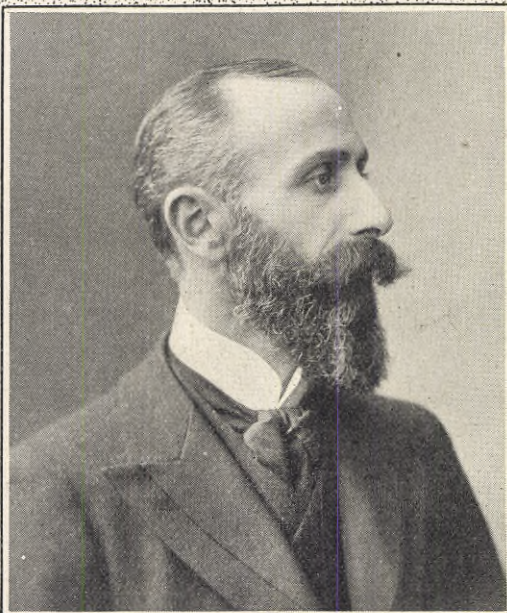
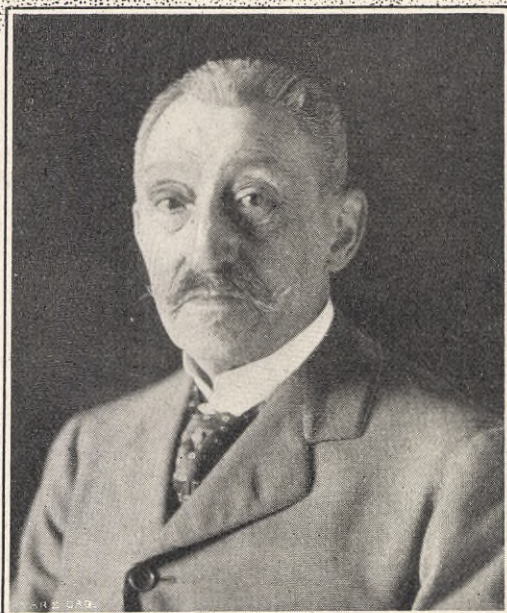
FRÅN KEJSARPARETS
AFRESA: Till vänster
synas KEJSAREN och
Stockholms stadsfullmäk-
tiges ordförande SIXTEN
v. FRIESEN. I midten:
KONUNGEN och KEJ-
SARINNAN, excellen-
serna LINDMAN och
TROLLE samt Sveriges
minister i Berlin greve
TAUBE m. fl.

Undre bilden:
SISTA AFSKEDET.

H. 8 D^{ns} STOCKHOLMSFOTOGRAF

Åsich: Bengt Silfversparre

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

BARON B. DAELMAN, BELGIENS AFGÅNGNE MINISTER.

DEN NYE TURKISKE MINISTEREN ASSIM BEY.

Konung Gustaf mottog d. 6 aug. i afskedsaudiens belgiske ministern *baron B. Daelman*, som därvid mottog storkorset af Vasaorden. Med sin afgång från ministerposten i Stockholm lämnar baron D. sin diplomatiska bana, där han på växlande arbetsfält utövat en 52-årig verksamhet. Paris, Madrid, München, Lissabon, St. Petersburg, Mexico och Stockholm äro i främsta rummet hållpunkterna för hans rika minnen och erfarenhet. Under de 16 år baron D. varit akkrediterad vid svenska hofvet har han liksom baronessan D. tillvunnit sig stor och allmän popularitet.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

NIELS NEERGAARD,
Danmarks nyutnämnde finansminister.

Chérif paschas efterträdare, den nyutnämnde turkiske ministern i Stockholm *Assim bey* öfverlämnade den 6 aug. i högtidlig audiens hos konung Gustaf sina kreditivbref. *Assim bey* har varit legationssekreterare i Berlin och Wien samt utnämnd till minister i Bryssel.

Till finansminister i Danmark har vid den nu företagna rekonstruktionen i det Christensen-Stadilska ministeriet utnämnts *Niels Thomasius Neergaard*. N. anses som en synnerligt dugande kraft; hans största betydelse hittills på den politiska banan är hans frihandelsvänliga ordförandeskap i tullkommittén.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

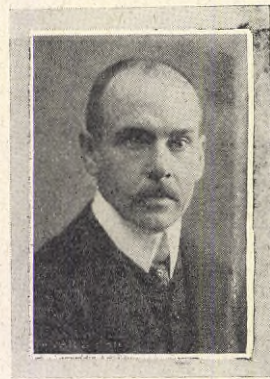
D:R EKGREN.

SVENSKA LÄKARE-POETER I BERLIN.

Doktorerna *Tagesson-Möller* och *Ekgren* i Berlin äro båda svenska gymnastikdirektörer med tysk läkarexamen och utöfva en omfattande sjukgymnastisk praktik. De äro båda författare af en hel rad medicinska uppsatser, till en del redogörelser för förloppet af sjukgymnastisk behandling i mera intressanta fall.

De båda herrarna äro dessutom konkurrenter i ett annat yrke, skaldeyrket. Båda ha utgifvit diktsamlingar. Dr. *Tagesson-Möllers* "Stämningar och Intryck" är en samling minnen från läkaren-poetens "Lehr- und Wanderjahre" i främmande land. Dr. *Ekgrens* "Svenska dikter" kallar ärkebiskop *Ekman* i ett företal "sköna bilder från naturen och människolifvet."

Dr. *Möllers* bok förräder konstnärsblod, dr. *Ekgrens* folkpoeten. Eis bok vill gagna ett nyttigt ändamål. Författaren, som är medlem af det vällofliga svenska kyrkorådet i Berlin, har anslagit inkomsten af bokens försäljning till en blifvande svensk kyrkoförsamlings- och föreningsbyggnad.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

D:R TAGESSON-MÖLLER.

ROMS CIOCIARER.

PIAZZA DI SPAGNA: ciociarerna sälja violer.

Om efter år artisterna och turisterna eller utlänningarne i allmänhet, som under någon tid lefvat i Rom, börja leta bland sina minnen från den eviga staden, då är det inte Colosseum, forum, termerna eller eljes något af antikens Rom, det är inte Sanct Peterskyrkan eller Vatikanen, inte ens Victor Emanuels grandiosa monument, som först skall stiga upp ur glömskan.

Nej. Men de skola minnas Piazza di Spagna,

minnas dess soliga trappa och minnas blommorna och kvinnorna, täflande i charme och skönhet.

Piazza di Spagna, blommorna och flickorna, "ciociarerna", de stå som det stora, soliga minnet från Rom.

Hur mycket än ciociarerna ha gifvit torget och trappan lif och färg ha dock myndigheterna i staden förbjudit blomsterhandeln och de fattiga flickorna ha måst bli modeller åt Roms många målare och skulptörer. Och så ha deras ungdom och skönhet frälsat dem från hungern.

Nu har emellertid bildats en damkommitté, som tagit till sin uppgift att rädda de många unga flickorna undan det vagabondlif, som ofta blir den romerska modellens, undan alla de frestelser, som det sysslösa lifvet mellan timmarne hos artisterna medför.

En arbetsskola har inrättats där dessa timmar kunna tillbringas äfven de med förtjänst och innehåll, och de ledande damerna ha tagit hand om de okunniga flickornas undervisning i de elementära ämnena.

Deras sträfvan har mötts med större förståelse, än de någonsin själf vågade hoppas. Ciociarerna ha

Efter fotografier

CIOCIARETTAN FÅR LÄRA LÄSA.

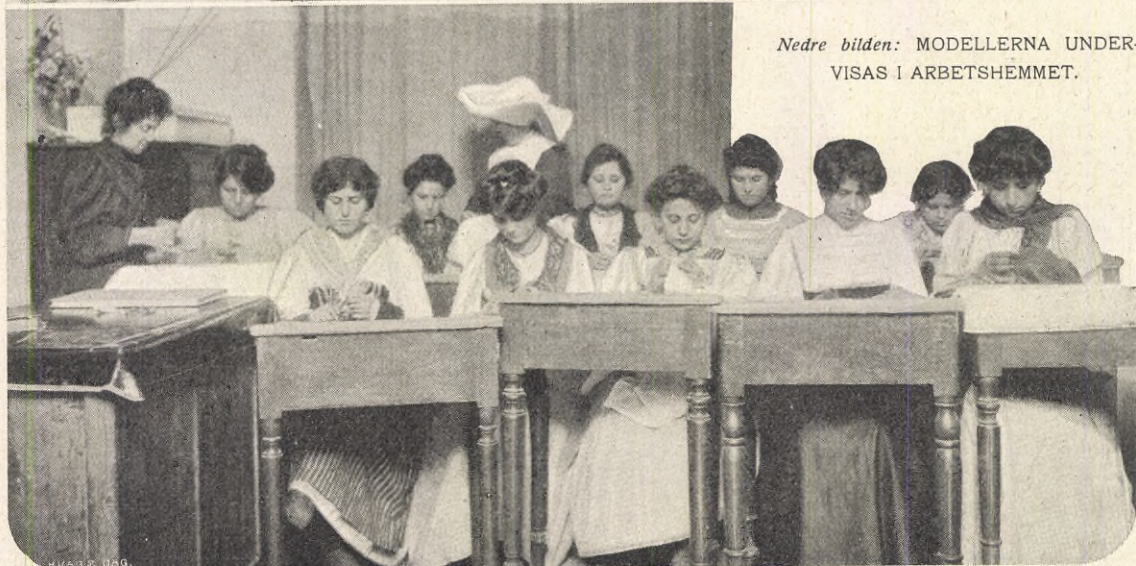
Kitché: Bengt Silfverparre.

knappast hunnit lämna ateljén förr än arbetet på hemmen är i brinnande gång.

Och äfven om färgerna och lifvet på Piazza di Spagna skulle mattas och blekna, så välsignas dock damkommitténs arbete af alla som lärt känna det.

Öfre bilden:
MODELLERNA
PÅ SPANSKA
TRAPPAN.

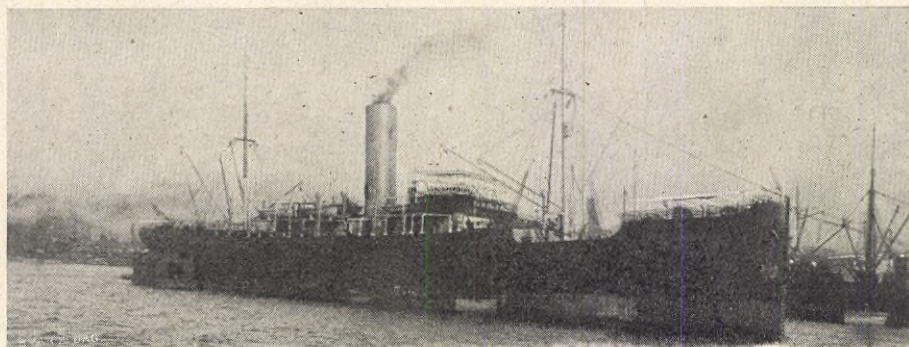

Nedre bilden: MODELLERNA UNDERVISAS I ARBETSHEMMET.

Efter fotografier

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Ståfersparre Stlm.—Gbg.

Svenska ostasiatiska kompaniet har fått sin ångare nr 2: "Peking", som lastar ej mindre än 6,500 ton dödvikt och är försedd med de nyaste tekniska hjälpmedel. "Peking" är systerbåt till Canton — den förut på samma trade insatta ångaren — men med en hel del detaljförbättringar.

H. 8 DA GÖTEBORGSFOTOGRAF.

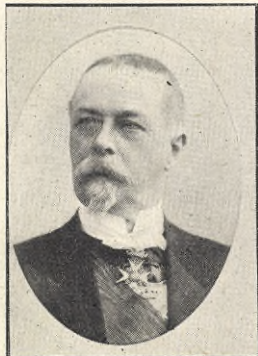
Kliché: Bengt Ståfersparre.

"PEKING", vår nya östasiefarare, i Göteborgs hamn före sin första färd.

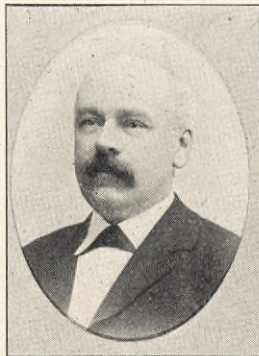
N. M. RODIN.

90 år fyllde den 30 juli Falkenberg's äldste invånare. f. d. rådmannen d. r. Nils Magnus Rodin. Originast i Falkenberg 37—92, länsman i Faurås härad 46—51, rådmän i Falkenberg 51—02. Sekr. hos stadsfullm. 66—86 samt sek. o. räkenskapsfö-
rare hos drätselkammaren 63—86 m. m.

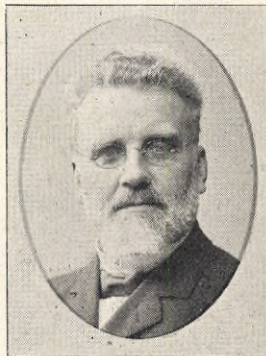
C. G. A. TAMM.

70 år fyllde den 10 aug. f. d. öfverståthållaren, frih. Claës Gustaf Adolf Tamm i Sthlm. F. v. statsråd och chef för finansdepartementet, led. af Riksd. F. K., ordf. hos fullm. i jernkontoret och i styr. för Skånes Ensk. banks afd.-kontor i Sthlm, led. i styr. för Nobelstiftelsen m. m. Hellsidesporträtt m. biografi i ärg. III: 13.

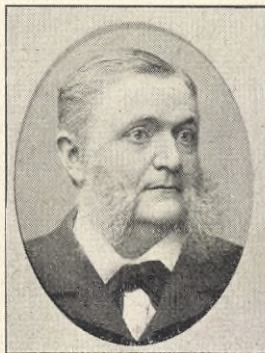
C. G. S. HJORT af ORNÄS.

Regementsläkaren vid Bohusläns regte och praktiserande läkaren i Göteborg, med. lic. Carl Gustaf Sebastian Hjort af Ornäs fyllde d. 23 juli 60 år. Student 66, med. lic. 76, tjänstgj. som stads- o. lärnvägsf. i Sköfde. 2:e bat.-läk. vid Skarab. reg. 78, 1ste bat.-läk. vid Vestg. reg. 88, reg.-läk. vid Bohusl. reg. sedan 96.

O. W. STRANDELL.

60 år fyllde d. 31 juli kyrkoherden Wilh. Strandell i Tierp. Stud.-ex. 67, teol. kand. 73, prästv. s. å. kyrkoh. i Forsmark 81, i Norrtelje 85, i Tierp sed. 92. Led. af Norrt. stadsfullm. samt af styr. för Stockhs läns folkhögskola och landtmännask. 87—91, led. i styr. för Uppsala läns folkhögskola 03—07. Landstingsman.

A. G. U. HALLERSTRÖM.

80 år fyllde den 3 aug. f. d. rådmannen och handlanden i Sigtuna Uno Hallerström. H. har varit mångårig rådmän, landstingsman, ordf. i drätselkammare och fattigvårdsstyr.; led. af kyrko- o. skoloråd m. m. samt är fortfarande ombud för köpmannaföreningarna i Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping m. fl.

J. T. KENNEDY.

Kammarherre James Thomas Kennedy å Råbelöf, Kristianstads län, fyllde den 27 juli 60 år. Stud.-ex. 68, officersex. 71. Kammarherre 97. Ordf. i Villands distr. af Kristianstadsläns Hushållningssällskap, landstingsman, kommunalordförande, ordf. i vägstyr. m. m. Led. af Riksd. F. K. sedan 98.

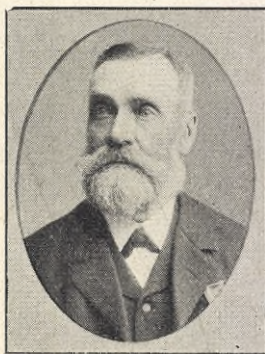
F. A. von SCHÉELE.

T. f. föreståndaren vid Aug. Abrahamsons stiftelse å Nääs, professor Frans von Schéele fyllde den 31 juli 55 år. Student 73, III. dr. och doc. vid Uppsala universitet 85, professors n. h. ö. v. 03. Förste inspektör vid Stockholms stads folkskolor 05. Hellsidesporträtt med biografi återfinnes i ärg. VIII: 44.

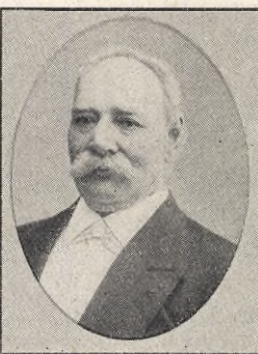
R. DE LA GARDIE.

50 år fyllde den 7 aug. majoren och bataljonschefen vid Skånska dragonregtet i Ystad greve Robert De la Gardie. U.-löjtn. 79, ryttmästare 97, major 07, chef för 2 bataljon s. å. Stadsfullm., ordf. och led. i en hel del olika styrelser och kommitéer. Landstingsmanssuppleant.

L. J. ERIKSSON.

70 år fyllde den 18 juli nämndemannen Lars Johan Eriksson å Ringkarleby, Örebro län. E. är ordf. i socknens brandstodsnämnd, led. af Glanshammars härad- och ägodelningsrätt sedan 76. På sin tid mångårig led. af kommunalnämnd samt kyrko- och skoloråd, led. i vägstyrelsen m. m.

L. J. LARSSON.

70 år fyllde den 27 juli byggmästaren Lars Johan Larsson i Örebro. L. har uppfört ett stort antal hospital och asylor samt en hel del andra offentliga och enskilda byggnader. Mångårig led. af Örebro stadsfullmäktige och byggnadsnämnd m. m.

G. J. COYET.

55 år fyllde den 5 aug. kammarherre Gustaf Coyet, ägare af egendomarne Torup och Rönneholm i Malmöhus län. Ordf. i Bara sockens kommunalstämma och nämnd 79, led. af styr. för Lunds Sockerfabriks Aktiefabrik och sedan i år ordf. i lokalförvaltningen af Sv. Sockerfabriksbol. Landstingsman.

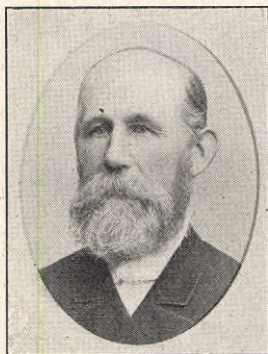

C. G. A. HOLM.

50 år fyllde d. 31 juli underlöjtn. i armén, inspektören för Sthlms köpmannaförening Carl Gustaf Albert Holm Ordf. i municipalstäm. 04-08, led. af komm.-nämnd o. fattigvårdsstyr. 1900-08, led. af municipal- o. byggnadsnämnd 04-08. Ordf. i Krylbo Skyttegille 1900-08, bankkamrer 07, inspektör 08.

PORTRÄTTGALLERI

K. M. WOLLTER. †

F. kronolänsmannen å ön Hven, Kjell Magnus Wollter, afled å Ruths-hem vid Klippan den 27 juli, 80 år gammal. Kronolänsmän å Hven 51—99. Kommunalordf., ordf. i be-villn.-ber., ordf. i hamnstyrelsen m. fl. förtroendeuppdrag under större delen af sin tjänstetid.

L. NORMAN. †

Å sin villa Gransäter på Gåsö utanför Stockholm afled den 26 juli f. bruksägaren Lars Norman 74 år gammal. Idkade länge omfattande trävaruörelse i Bollnäs. Ägde där-efter större delen af och förvaltade Kilafors bruk med tillhörande fastigheter intill år 1905. Var i sin krafts dagar en skicklig affärsman.

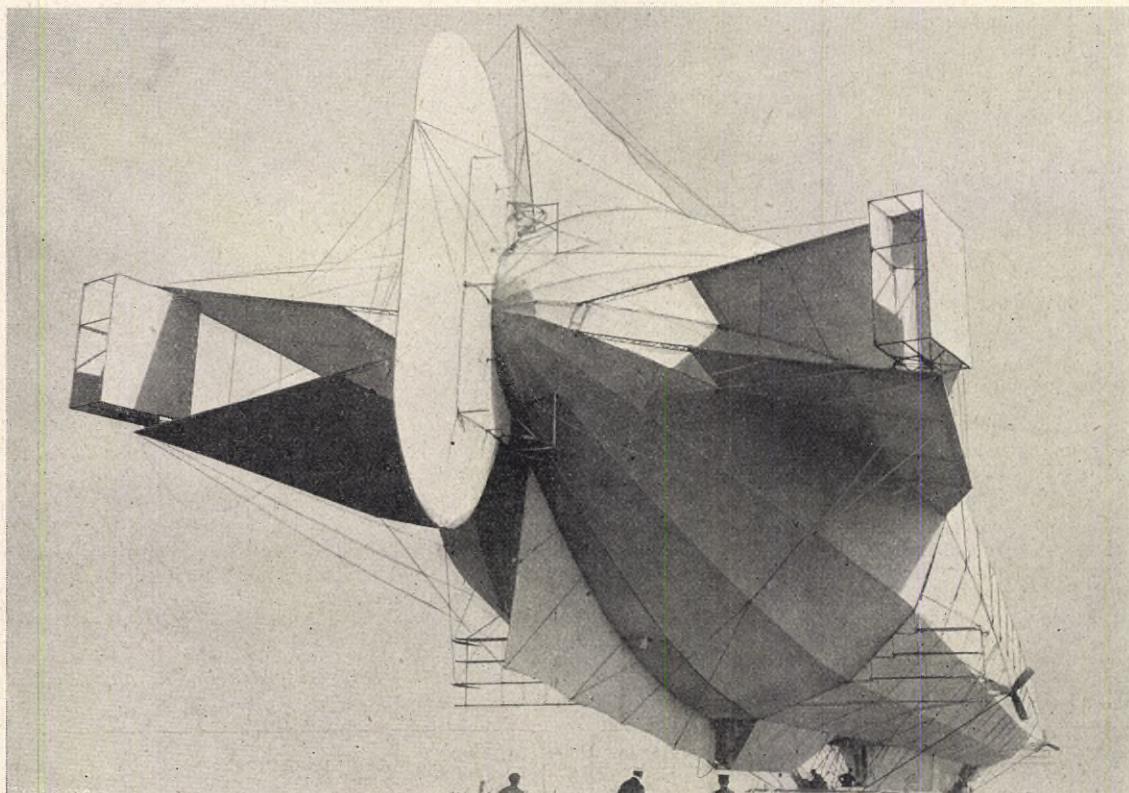
J. E. MÖLLERBERG. †

F. postmästaren i Söderköping Johan Edvard Möllerberg afled därst. den 1 aug. Född 35, efter tjänstgöring vid postverket i Ystad, Kristianstad och Västervik, 61 post-mästare i Ås, 74 i Hallsberg, 84 i Söderköping. Erhöll 01 afsked.

E. A. NORRMAN. †

Prosten och kyrkoherden Erik August Norrman afled i Uppsala den 8 juli, 70 år gammal. Prästvigd 67, pastorex. 72, kyrkoherde i Adelsö 76, kontraktsprost i Svartsjö kontrakt omkring 5 år.

Efter fotograf

Kilohé: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Ståhm.—Glg

GREFVE v. ZEPPELINS BERÖMDA LUFTSKEPP, SÅDANT DET TEDDE SIG STRAX FÖRE KATASTROFEN.

Det var ett hårdt öde som drabbade den namnkunnige aeronauten greve v. *Zeppelin*: att genom en olyckshändelse förlora sitt synnerligt dyrbara, med yttersta noggrannhet och omsorg konstruerade nya luftskepp just i det ögonblick allt folket tilljublade honom sin hyllning för att han nu på fullt allvar lyckats.

Det var i Echterdinge luftskeppet exploderade och brann upp, sedan det under ett orkanlikt åskväder

lösryckts. En montör dödades, den andre fick båda benen afslitna. Och så sorgligt ändade Zeppelins ditintills lysande rundfärd, den bebådade 24-timmarsflykten.

Mén regering och enskilda täfla nu om att godtgöra v. Z. hans stora förlust, och snart skall måhända tyska nationen känna sin ära återupprättad efter den ledsamhet den nu bittert sörjer öfver.

FRÄMMANDE SPORTSMÄN I SVERIGE.

Innan ännu ekot af de olympiska spelen i London förtonat, och medan vi ännu dröjde vid minnet af de våras kamp och segrar, hade Mariebergs Idrottsförening i hast anordnat en liten tournering uti Idrottsparken, dit tolf af stjärnbanerets ryktbare söner inbjudits för att i ädel täflan möta våra idrottsmatadorer. Den 6 och 7 aug. gick kampen af stapeln under allmänhetens lifligaste anslutning. Några vidare märkliga resultat äro ej att anteckna, och amerikanarne hemburo i allmänhet ganska lätta segrar, då trots allt många af våra bästa män ej deltog. Ett höjdhopp på 185 cm. af världsmästaren Porter belönades med lifliga applåder, hvilka dock endast voro en svag förtoning af jublet då Svanberg hembur segern på 5 engelska mil med en tid af 25.40 $\frac{4}{5}$.

H. 8 D: S STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Bengt Ståfversparre

DE AMERIKANSKA IDROTTSMÄNNEN I STOCKHOLM: På soffan från v. å foton: Bacon; Sullivan; Doland; Bromilow; Cohn. Framför: Bonhag. Stående vid soffan: Gillies. Bakom soffan fr. v.: Cloughen; Robertson, kapten; Riley; Porter.

1

HVAR 8 DAGS GÖTEBORGSFOTOGRAF.

FRÅN DEN STORA RODDREGATTAN I GÖTEBORG DEN 9 AUG.: Klart till andra loppet: 1. Skotska laget. 2. Det svenska. 3. Det norska.

2

3

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Ståfversparre Stålm.—Gbg.

Christiania Roklub och skotska roddföreningen Stirling Club voro de utländska deltagarna i de af Göteborgs roddklubb utlysta internationella roddtäflingar, som afhöllos den 9 aug. I det med spänning motsedda internationella loppet om Sveriges roddför-

enings mästerskap segrade norrmännen; n:r 2 blefvo svenskarne och n:r 3 skottarne, som dock ej hade egen båt — den hade blifvit förstörd på resan — eller van styrman.

I vår förslagstäflan har priset, 25 kr., för juli månad tillfallit E. J. Wallgren, Gäfle.

Resultatet af vår litterära juli-täflan tillkännagifves i nästa nummer.

H. 8. D: S FOTOGRAFIPREMIERING

för insända fotografier till N:o 45 utföll med 2a pris kr. 10.— till Sandberg, Kalmar.

- A. (aktualitet och värde i öfrigt) 2 point.
- B. (raskhet vid insändandet) 3 "
- C. (utförande) 2 "

Summa 7 point

för foto å sid. 714 (Fornfynd).

Om tävlingsreglerna för HVAR 8 DAGS fotografipremiering, se omslagets fjärde sida.

IX ÅRG. 46^E HÄFTET INNEHÅLLER:

Elis Daniel Heüman. † — Lotten von Kræmer. — Henrik Wranér. † — Malmö Allmänna Sjukhus. — En jordbrukskonsulenternas studiekurs. — Ett märkligt hydrografiskt instrument. — Mylius-Erichsen. † — "Indomitabel". — Tyska kejsarparets besök. — Främmande makters beskickningar i Stockholm. — Svenska läkare-poeter i Berlin. — Roms ciociarer. — "Peking". — Veckans porträttgalleri. — Grefve von Zepelin's luftskepp. — Främmande sportmän i Sverige. — Roddregattan i Göteborg.